

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának
határozata**

Az ügy száma: Jpe.I.60.025/2024/11.

A felperes: a felperes neve
(a felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Péchy Kristóf Ágoston ügyvéd
(a felperes képviselőjének címe)

Az alperes: az alperes neve
(az alperes címe)

Az alperes képviselője: Molnár & Társa Ügyvédi Iroda
(az alperes képviselőjének címe;
eljáró ügyvéd: Dr. Molnár István József)

Az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott:
az alperesi beavatkozó neve
(az alperesi beavatkozó címe)

Az alperesi beavatkozó képviselője: Dr. Birkás Györgyi kamarai jogtanácsos

A per tárgya: biztosítási szolgáltatás

A jogegységi panaszt előterjesztő fél: az alperes

A jogegységi panasszal támadott határozat: Pfv.21.184/2023/7. számú rész-közbenső ítélet

Rendelkező rész

A Kúria az alperes jogegységi panaszát elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.761.080 (hatmillió-hétszázhatvanegyezer-nyolcvan) forint jogegységi panasz eljárásban felmerült költséget.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes mint szerződő fél és biztosított, valamint az alperes mint biztosító 2016 decemberében biztosítási szerződést kötöttek. A biztosított fedezetek – egyebek mellett – az *all risks* üzemszünet biztosítás és az *all risks* vagyonbiztosítás voltak. Az egyik kockázatviselési hely az a raktár volt, amit a vagyonbiztosítás egyik együttbiztosítottja (a

továbbiakban: társbiztosított) üzemeltetett, a biztosított tevékenység pedig az üdítőital gyártás, raktározás, anyagmozgatás.

[2] Az *all risks* típusú egyedi vagyonszolgáltatási szerződések feltételei (a továbbiakban: ARSZF) III. pontja szerint biztosítási események a biztosított vagyontárgyakban vagy azok részeiben a biztosítási időszak alatt, hirtelen balesetszerűen – véletlen, váratlan, előre nem látható, külső okból – a kockázatviselési helyen bekövetkező, és a biztosított vagyontárgyak károsodásával, megsemmisülésével vagy eltűnésével járó olyan károk, amelyek oka nem esik a biztosítási feltételekben meghatározott kizárások alá, valamint amely eseményekre vonatkozóan a biztosító a biztosítási szerződésben foglaltak szerint nem zárta ki a kockázatviselési kötelezettségét, továbbá amely javítást vagy pótlást, helyreállítást tesz szükségessé. Előre nem láthatók azok a károk, amelyeknek bekövetkeztét, illetve bekövetkeztének fenyegető lehetőségét a biztosított az üzemben végzett tevékenységhez szükséges szaktudás birtokában, illetve a jó gazda gondosságával nem láthatott előre.

[3] Az általános vagyonszolgáltatási feltételek (a továbbiakban: ÁVF) VII.5.1. pontja szerint a szerződő és a biztosított kötelesek a károk megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható intézkedéseket megtenni; mindenkor betartani a hatályos jogszabályokat, szabványokat és hatósági határozatokat, valamint az üzemeltetésre és védelemre vonatkozó szakmai előírásokat, illetve a gyártónak a fentiekre vonatkozó utasításait, ajánlásait. Az ÁVF X.1. és X.2. pontja alapján a biztosító mentesül a szolgáltatási kötelezettsége alól, ha bizonyítja, hogy a kárt jogellenesen, szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartással a szerződő fél vagy a biztosított vagy ezek alkalmazottja okozta, valamint, ha ezek a személyek szándékosan vagy súlyosan gondatlan magatartással nem tesznek eleget a VII.5. pont szerinti kármegelőzési vagy kárenyhítési kötelezettségüknek. Az ARSZF IX.5. és XV.2. pontja alapján a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése körében az ÁVF X.1. pontjában felsoroltak a szakképzett személytől elvárható gondosságot kötelesek tanúsítani, a súlyos gondatlanság megítélése tekintetében a szakképzett személytől elvárható magatartás a mérvadó.

[4] A felek által kötött egyedi megállapodás (a továbbiakban: egyedi megállapodás) 2.1. pontja „Mentesülés” cím alatt úgy rendelkezett, hogy „[a] vagyon-, ill. üzemszünet-biztosítás fedezete a szerződésben megnevezett biztosítottakra vonatkozólag úgy alkalmazandó, mintha mindegyik fél számára külön kötvényt állítottak volna ki. Ezt figyelembe véve a biztosító mentesülése, a szerződés érvényessége, stb. egymástól függetlenül, Biztosítottanként külön-külön vizsgálendő. A fentiek nem vonatkoznak a súlyos gondatlanság és a szándékosság eseteire.”

[5] 2017. január 17-én a raktárban a társbiztosított targoncavezetője által manuálisan irányított – az alperesi beavatkozó által szállított és szervizelt – targonca a két állványsor közötti szűk folyosós területen hátramenetben egy raklapnak ütközött, és azt nekitolta az egyik állványsor egyik lábának. Ennek következtében az állványzat eldőlt, és ledöntött több állványsort is, a felperes raktárban tárolt árukészletének jelentős része részben megsérült, részben forgalomba hozatalra alkalmatlanná vált.

[6] A felperes keresetében 1.210.831.102 forint tőke, valamint ezen összeg után 2017. június 3-tól a kifizetésig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:155. §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[7] Az alperes és az alperesi beavatkozó ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[8] Az elsőfokú bíróság közbelső ítéletével megállapította, hogy az alperes a vagyonszolgáltatási szerződés alapján a felperest ért 2017. január 17-én történt káreset miatti kárt megtéríteni tartozik.

[9] Az alperes és az alperesi beavatkozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

[10] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését sértő módon, kirívóan okszerűtlenül mérlegelte a perben rendelkezésre álló bizonyítékokat, amikor szakkérdésben az érdektelennek nem tekinthető targoncavezető tanúvallomása alapján állapította meg a tényállást az ellentmondástól és logikai hibától mentes, konkrét műszaki adatokkal alátámasztott igazságügyi szakvélemény megállapításaival szemben. A perben rendelkezésre álló bizonyítékoknak a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelése alapján az állapítható meg tényként, hogy a targoncavezető manuálisan irányította a targoncát, amikor az a raktár keskeny folyosós területén a 40. és a 41. állványsor között hátramenetben egy raklapnak ütközött és azt nekitolta a 40. állványsor egyik lábának.

[11] A targoncavezető azért nem látta előre a kár bekövetkezését, mert könnyelműen bízott a manuális vezetés esetén fenyegető súlyos következmények elmaradásában, és ez az adott körülmények között a szándékossággal határos, súlyos gondatlanságnak minősül. A társbiztosított munkavállalójának a kár előrelátása körében tanúsított súlyos gondatlansága az egyedi megállapodás 2.1. pontja alapján a felperes terhére is értékelhető. A társbiztosított munkavállalója a súlyos gondatlansága miatt nem látta előre a kárt, ezért a káresemény nem minősül az ARSZF III. pontjában meghatározott biztosítási eseménynek.

[12] A másodfokú bíróság a biztosító mentesülése körében rámutatott: az, hogy a vezető megszegte azokat a rendelkezéseket, amelyek célja kimondottan a személy- és vagyonbiztonság megóvása, éppen az emberi hibára visszavezethető, csekély súlyú figyelmetlenségből vagy vezetési hibából eredő veszélyhelyzetek kialakulásának elkerülése volt, és kézi irányításra kapcsolta a targoncát a keskeny folyosóban, a Ptk. 6:463. § (1) bekezdésében előírt kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegésének minősül. A kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése pedig azzal a következménnyel jár, hogy az alperes mentesül a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól abban az esetben is, ha a káresemény egyébként biztosítási eseménynek minősülne.

[13] Kiemelte: tekintettel arra, hogy a káresemény nem minősül készletkár biztosítási eseménynek, és ha annak minősülne, az alperes akkor is mentesülne a biztosítási szolgáltatás teljesítésének kötelezettsége alól, a perben nem volt ügyszó a jelentősége annak, hogy a káresemény a biztosítási fedezetből kizárt kockázatok körébe tartozott-e, sem annak, hogy a felperes vagy a társbiztosított megszegte-e a közlési és változásbejelentési kötelezettségét. A kizárásokkal kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésének és 6:86. § (1) bekezdésének megfelelő értelmezés szerint csak a konkrét biztosítási esemény során károsodott vagyontárgyak tervezési, konstrukciós vagy kezelési hibája tartozik a biztosítási fedezetből kizárt kockázatok körébe.

[14] Végül a másodfokú bíróság rámutatott: a felperes a perben nem állította, hogy a káresemény miatt teljesen vagy részlegesen megszakadt volna az üzem működése, hanem az üzemszüneti kárral kapcsolatos biztosítási szolgáltatás iránti követelését a keresetlevelében és a másodfokú tárgyaláson is arra alapította, hogy valamennyi meglévő üzeme teljes kapacitással működött, ezért nem tudta pótolni azt az árukészletet, amely megsemmisült a káreseményben, illetve amelyet meg kellett semmisítenie a káresemény miatt. Ezt a körülményt azonban a másodfokú bíróság nem értékelte üzemszüneti kár biztosítási eseménynek, mert a megsemmisült vagy megsemmisített árukészletben keletkezett károkra a készletkár biztosítás nyújthatott volna fedezetet.

[15] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és új határozat hozatalával az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyását szövegezésbeli pontosítással.

[16] A felperes arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság súlyos gondatlansággal kapcsolatos értékelése a Ptk. 6:463. § (1) bekezdésébe és 6:464. § (1)-(2) bekezdésébe ütközik. A súlyos gondatlanság megítéléséhez a károkozó aktuális akarati, tudati állapotát kell vizsgálni, szubjektív elemként pedig azt, hogy a gondossági kötelezettségét kirívóan elhanyagolta-e. Súlyos gondatlanság akkor állapítható meg, ha a gondosság elhanyagolása olyan feltűnő mértékű, amely súrolja a szándékosság, az eredmény kívánásának a határát. A Kúria Pfv.21.464/2013/12. számú határozatára hivatkozva előadta, hogy a targoncavezető tudata a belenyugvás szintjét határolóan sem terjedt ki a káresemény bekövetkezésére. Önmagában az, hogy tudatosan megszegte a tevékenységére vonatkozó szabályokat, és azt gondolta, hogy manuális irányítás mellett is károkozás nélkül tud közlekedni a sorok között, nem minősül súlyosan gondatlan magatartásnak. Feladatát nyilvánvalóan a káresemény bekövetkezése nélkül kívánta végrehajtani, így a káreseménnyel mint magatartása következményével semmilyen mértékben nem számolt.

[17] A felperes álláspontja szerint a fenti értelmezés alapján az is megállapítható, hogy a súlyos gondatlanság megvalósulásához nem elég a magatartásnak absztrakt veszélyt magában hordoznia, a káresemény bekövetkezése veszélyének konkrét káreseményre kell vonatkoznia. Ebből következően az előreláthatóság és a súlyos gondatlanság tartalma lényegét tekintve ugyanaz: súlyosan gondatlan magatartásnak csak olyan magatartás tekinthető, amely a konkrét káresemény bekövetkezésének előrelátását is magában hordozza. Ez a perbeli esetben nem valósult meg, így nem csupán a súlyos gondatlanság, hanem egyúttal az előreláthatóság hiánya is megállapítható. Utalt továbbá arra is, hogy a másodfokú bíróság a súlyos gondatlanság értékelése körében indokolatlanul tett különbséget a károkozó magatartás (a vezetéstechnikai hiba) és a kármegelőzési kötelezettség megszegése között, mert a manuális üzemmód megválasztása volt a káresemény közvetlen oka. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:463. § (1) bekezdését, mert a manuális üzemmód tényszerűsége sem eredményezhetné a biztosítási szolgáltatás teljesítésének megalapozott elutasítását.

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[19] A Kúria a Pfv.21.240/2021/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[20] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozatában megállapította, hogy a Kúria Pfv.21.240/2021/4. számú ítélete jogkérdésben eltér a Kúria megjelölt határozataitól, ezért a kötelező jogértelmezés megállapítása mellett azt hatályon kívül helyezte, és a Kúria felülvizsgálati tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[21] Az alperes a megismételt eljárásban kiegészítette a felülvizsgálati ellenkérelmét a következő négy kérdéskörrel összefüggésben: a kirendelt igazságügyi szakértő kompetenciája, a biztosító helytállási kötelezettség alóli mentesülése, a kezelési hibára vonatkozó kizárás el nem bírálása és az üzemszüneti kár. A kirendelt igazságügyi szakértő kompetenciájával kapcsolatban ezúttal hivatkozott arra is, hogy a „hatályos perrendi szabály megjelölése” ellenére sem bírálható el érdemben a felperes kompetenciavétségre irányuló felülvizsgálati kérelme. A biztosító mentesülése körében hangsúlyozta, hogy az ARSZF a Ptk. 6:463-464. §-aitól eltérően szigorúbban határozta meg a mentesülés szempontjából releváns magatartás mércéjét, ezért a Kúriának nem a targoncavezető káreseményhez való tudati viszonyulását kell vizsgálnia, hanem azt, hogy a targoncavezető egy szakképzett személytől elvárható magatartást tanúsított-e a kármegelőzés (és nem a károkozás) körében. Az alperes kiemelte, hogy a kizárásra vonatkozó elsődleges ellenkérelembeli hivatkozását a másodfokú bíróság nem bírálta el, azonban álláspontja szerint amennyiben a Kúria a mentesülését nem állapítja meg, ügydöntő jelentőségűvé válna, hogy a káresemény a biztosítási fedezetből

kizárt kockázat körébe tartozott-e. Ezért arra az esetre, ha a Kúria álláspontja szerint bizonyított, hogy a targoncakezelő az előírások ellenére manuális irányítás mellett haladt a szűk folyosón, de ennek ellenére a mentesülésére vonatkozó védekezésük mégsem fogna helyt, olyan határozat meghozatalát kérte, amely a továbbiakban lehetővé teszi az ellenkérelmükben felhívott elsődleges teljesítésgátló ok, a targoncakezelő kezelési hibájára mint kizárt kockázatra vonatkozó védekezésük érdemi megvizsgálását. Az üzemszüneti kárral kapcsolatban utalt a felperes másodfokú eljárásban tett nyilatkozatára, miszerint valamennyi üzeme teljes kapacitás mellett működött, ezért fogalmilag kizárt az üzemszüneti kár bekövetkezése. Végül kérte az eljárás felfüggesztését és alkotmánybírósági eljárás kezdeményezését a Kúria első megismételt eljárását elrendelő Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattal szemben.

[22] A Kúria az új eljárásban meghozott Pfv.20.875/2022/7. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A határozat szerint a másodfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a targoncavezetőnek az a magatartása, miszerint kézi irányításra kapcsolta a targoncát a keskeny folyosón, az ütközés fokozott veszélyét idézte elő. Számolnia kellett azzal, hogy a fokozott veszéllyel járó tevékenysége folytán jelentős károsodás következhet be, mégis gondossági kötelezettségét kirívóan elhanyagolva, felelőtlenül bízott a hátrányos következmények (a vagyoni kár) elmaradásában. A kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése miatt így a másodfokú bíróság helyesen döntött a Ptk. 6:464. § (2) bekezdése alapján az alperes mentesüléséről.

[23] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.I.60.003/2023/16. számú jogegységi hatályú határozatában megállapította, hogy a felülvizsgálati eljárásban hozott, Pfv.20.875/2022/7. számú ítélet eltér a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattól és a megjelölt felülvizsgálati ügyekben meghozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatoktól, amely eltérés nem volt indokolt. A Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította, hogy a biztosító mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia akkor is, ha a károsult kármegelőzési kötelezettségét mulasztja el, továbbá a kártérítési felelősség tényállási elemei körében figyelembe vehető magatartás nem értékelhető a károsult kármegelőzési kötelezettsége elmulasztásának körében is. Az indokolatlan eltérésre figyelemmel a jogegységi panasszal támadott ítéletet hatályon kívül helyezte, és a Kúria felülvizsgálati tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Jogegységi Panasz Tanács kifejtette, a magatartás súlyos gondatlanságának a megítélése körében nem lehet különbséget tenni a károkozás és a kármegelőzés között: egyik esetben sem elegendő a szabályszegés súlyossága, ahhoz a (károkozó/kármegelőzési kötelezettséggel érintett) személy tudattartalmát is vizsgálni kell, értékelni kell, hogy szubjektíve tisztában volt-e magatartása következményével, számolnia kellett-e a kár bekövetkezésével, a gondosság olyan szintű elhanyagolása valósult-e meg, amelyből következően szinte kívánta a kár mint eredmény bekövetkezését; a súlyos gondatlanságnak a kármegelőzés körében is a károsodás előidézésére kell irányulnia; a kártérítési felelősség tényállási elemei körében figyelembe vehető magatartás nem értékelhető a károsult kármegelőzési kötelezettsége elmulasztása körében is. {Jpe.I.60.003/2023/16., Indokolás [99]-[101]}.

[24] Az ezt követően megismételt felülvizsgálati eljárásban az alperes ismét kiegészítette a felülvizsgálati ellenkérelmét. Az alperes a német és a svájci felsőbbbíróságok gyakorlatára, valamint a magyar szakirodalomra hivatkozva rögzítette, hogy a súlyos gondatlanság egyben tudatos gondatlanságot is jelent. Erre tekintettel kiemelte: a káreseményt nem a

targoncavezető pillanatnyi figyelemkiesése, hanem tudatos gondatlansága okozta, mert tisztában volt magatartása következményével és számolnia kellett a kár bekövetkezésével.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[25] A Kúria a megismételt eljárásban meghozott Pfv.21.184/2023/7. számú rész-közbenső ítéletével a jogerős ítéletnek az üzemszünet biztosításra alapított keresetet elutasító rendelkezését hatályában fenntartotta. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a vagyont biztosításra alapított kereset vonatkozásában helybenhagyta.

[26] A Kúria elsőként a felülvizsgálat kereteit határozta meg: a felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet az üzemszünet biztosítás vonatkozásában is támadta, de azzal kapcsolatban konkrét megsértett jogszabályhelyet és azzal összefüggésben a jogszabálysértés tartalmi körülírását nem adta elő, így azt a Kúria érdemben nem vizsgálhatta. Ennek alapján a Kúria a vagyont biztosítással kapcsolatban a biztosítási esemény bekövetkezése és az alperes mentesülése körében bírálta el a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási és anyagi jogszabálysértéseket.

[27] Kifejtette, hogy az anyagi jogból következően a biztosítottnak kell nemcsak a kár, hanem a biztosítási esemény bekövetkezése körében tett tényállításait is bizonyítania. A biztosítottnak pedig azokat a tényállításait kell bizonyítania, amelyekre alapítja a teljesítési kötelezettsége hiányát (pl. kizárás, mentesülés).

[28] A Kúria kifejtette az egyedi megállapodás 2.1. pontja nem a jogról lemondó vagy abból engedő jognyilatkozat, ezért arra a Ptk. 6:8. § (3) bekezdése nem alkalmazandó. Megállapította, hogy az egyedi megállapodás 2.1. pontját annak címével és a biztosítási szerződés egészével összhangban úgy kell értelmezni, hogy az igényt érvényesítő biztosított személyére figyelemmel kell vizsgálni a biztosító teljesítési kötelezettségét érintő minden körülményt – így a biztosítási esemény bekövetkezését is –, amely főszabály szerint azonban nem vonatkozik a szándékos és a súlyos gondatlan magatartáson vagy mulasztáson alapuló mentesülésre. A jogerős ítélet ezzel ellentétes értelmezése sérti a Ptk. 6:86. § (1) bekezdését.

[29] Ennek az a következménye, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése körében kizárólag az igényérvényesítő felperesi biztosított vonatkozásában kell az ARSZF III. pontjában foglalt feltételek megvalósulását értékelni. A másodfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a társbiztosított kötelezettsége volt a károk bekövetkezésével fenyegető helyzetek és károk előre látása, valamint a veszély elhárításához szükséges intézkedések megtétele. Ha e kötelezettségének nem tett eleget, ez nem értékelhető a felperes terhére. Mivel a károk bekövetkeztét, illetve ennek fenyegető lehetőségét a felperes nem láthatta előre, így a biztosítási esemény bekövetkezett.

[30] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében foglaltakra reflektálva kimondta: a felülvizsgálat nem terjedt ki a jogerős ítéletet hozó bíróság kizárással kapcsolatos döntésére, a felülvizsgálat kereteit ugyanis a felülvizsgálati kérelem és nem a felülvizsgálati ellenkérelem határozza meg.

[31] A Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozat bíróságokra nézve kötelező jogértelmezése alapján a Kúria megállapította, hogy a kirendelt szakértő a kompetenciájába tartozó, szükséges vizsgálatokat elvégezte, kiegészített szakvéleménye nem aggályos kompetenciahiány miatt, azt a másodfokú bíróság megalapozottan fogadta el bizonyítéknak.

[32] A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság a felek előadásait, az általuk csatolt véleményeket, a targoncavezető tanúvallomását, valamint a kirendelt szakértő szakvéleményét okszerűen értékelte. Felülmérlegelésnek nem volt helye, ezért a jogerős ítéletben alapul vett tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt.

[33] A Kúria a Jogegységi Panasz Tanács kötelező jogértelmezésére {Jpe.I.60.009/2022/10., Indokolás [54]-[57], Jpe.I.60.003/2023/16., Indokolás [99]-[101]} tekintettel megállapította, hogy a következő kérdésben kellett állást foglalnia: a targoncavezetőnek az a magatartása, hogy a két állványsor közötti szűk folyosós területen manuális üzemmódra kapcsolt, súlyos gondatlanságnak minősült-e, függetlenül attól, hogy ez a magatartás a károkozó magatartáshoz vagy a kármegelőzési kötelezettséghez kapcsolódik-e.

[34] A targoncavezetőnek – szakképzettsége, munkavédelmi ismeretei, helyismerete és szakmai tapasztalata alapján – fel kellett ismernie, hogy a kényszervezetés kikapcsolása ilyen helyszínen reális veszélyhelyzetet keletkeztet a kár (készletkár) bekövetkezésével kapcsolatban.

[35] A Kúria ugyanakkor nem találta megállapíthatónak azt, hogy a gondosság elhanyagolása olyan feltűnő volt, amelyből következően a targoncavezető szinte kívánta a károsodás bekövetkezését. Mindezek alapján bár egyértelműen tiltott volt a sorok között manuálisan haladni, de e tilalom megszegésekor, a kézi vezérlésre történő átkapcsoláskor a targoncavezetőben nem kellett felmerülnie, hogy a kár feltétlenül bekövetkezik. Nem vonható le ezért az a következtetés, hogy szinte kívánta a kár bekövetkezését. A targoncavezető a targonca fenti tulajdonságai és gyakorlati tapasztalatai alapján gondolhatta úgy, hogy manuális irányítással is tud haladni a sorok között anélkül, hogy kárt okozna. Mivel a társbiztosított targoncavezetőjének magatartása így nem minősül súlyosan gondatlannak, ezért az egyedi megállapodás fentiek szerint értelmezett 2.1. pontja alapján az nem hatott ki az igényt érvényesítő felperesre, ezért az alperes nem mentesült szolgáltatási kötelezettsége alól.

A jogegységi panasz és az ellenérdekű fél nyilatkozata

[36] A Kúria rész-közbenső ítélete ellen az alperes (a továbbiakban: panaszos) nyújtott be jogegységi panaszt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (2) bekezdésére alapítottnak. Kérte a támadott határozatnak a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező, és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a vagyonbiztosításra alapított kereset vonatkozásában helybenhagyó rendelkezésének hatályon kívül helyezését, és a Kúria felülvizsgálati tanácsának új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérelme indokaként előadta, hogy a támadott határozat jogkérdésben indokolatlanul eltért a Kúria következő határozataitól: Pfv.21.400/2019/7., Gfv.30.176/2022/4., Pfv.20.500/2020/19., Jpe.I.60.009/2022/10., Pfv.21.464/2013/12., Pfv.20.572/2016/7. és Pfv.21.994/2018/4.

[37] A panaszos három jogkérdésben állította a támadott határozattól történő eltérést: a Kúria hatályon kívül helyezési gyakorlatával kapcsolatos eljárásjogi, továbbá két anyagi jogi jogkérdésben (a Kúria a támadott határozat meghozatala során nem vette figyelembe, hogy a peres felek eltértek a Ptk. diszpozitív mentesülési rendelkezéseitől, illetve nem volt tekintettel a súlyos gondatlanság kapcsán kialakult gyakorlatára).

[38] A Kúria hatályon kívül helyezéssel kapcsolatos gyakorlatától való eltérést abban látta, hogy a másodfokú bíróság nem merítette ki a fellebbezési kérelmében foglalt valamennyi érvét, mivel megállapította, hogy a káresemény nem minősül készletkár biztosítási eseménynek, és ha annak minősülne, a panaszos akkor is mentesülne a biztosítási szolgáltatás teljesítésének kötelezettsége alól. Erre tekintettel a perben nem tulajdonított ügydöntő jelentőséget annak – és így nem is vizsgálta –, hogy a káresemény a biztosítási fedezetből kizárt kockázatok körébe tartozott-e, sem annak, hogy a felperes vagy a társbiztosított megszegte-e a közlési és változásbejelentési kötelezettségét. A Kúria azáltal, hogy a készletkár vonatkozásában megváltoztatta a jogerős ítélet elutasító rendelkezését, elzárta a panaszost a jogerős ítéletben nem vizsgált fellebbezési érvei elbírálásától. Így elbírálatlanok maradtak a panaszos kizárással, a közlési és változásbejelentési kötelezettség megsértésével, a társbiztosított kármegelőzési kötelezettségének megszegésére visszavezetett mentesüléssel

kapcsolatos érvei, továbbá hivatkozott még arra is, hogy a biztosítottak nem tették lehetővé a baleseti helyszín vizsgálatát és a biztosítási esemény bekövetkezésével kapcsolatos felvilágosítások tartalmának ellenőrzését, és emiatt lényeges körülmények kideríthetetlené váltak.

[39] Álláspontja szerint a Kúria eltért a Pfv.21.400/2019/7., a Gfv.30.176/2022/4. és a Pfv.20.500/2020/19. számú hatályon kívül helyező végzésektől. A panaszos szerint a vizsgálandó jogkérdés az, hogy a régi Pp. 275. § (4) bekezdésének alkalmazása során, amennyiben a Kúria eltérő jogi álláspontja miatt egyes fellebbezési hivatkozásai elbírátlanul maradnak, indokolt-e a hatályon kívül helyezés (a megváltoztatás helyett) a fellebbezésének teljes körű elbírálása érdekében.

[40] A panaszos álláspontja szerint a Kúria következetes gyakorlatának indoka, hogy a panaszos rendes jogorvoslati jogát megóvjá azáltal, hogy a kasszációs jogkörének a gyakorlásával biztosítja azt, hogy a megismételt eljárásban eljáró másodfokú bíróság kimerítse a fellebbezését. A kasszációs jogkör gyakorlásának hiányával ez ellehetetlenül, mert a panaszos a másodfokon történő pernyertessége után nem tud felülvizsgálati kérelmet benyújtani fellebbezési kérelme kimerítése érdekében, tekintettel arra, hogy a jogerős ítéletnek csupán az indokolása ellen nincs helye felülvizsgálatnak [rég. Pp. 271. § (1) bekezdés d) pontjának utolsó fordulata, Pp. 407. § (1) bekezdés c) pontjának utolsó fordulata]. Az ezzel ellentétes gyakorlat tehát látszólag ahhoz vezetne, hogy – a reformatórius jogkör gyakorlásával – úgy kerülhet sor a panaszos marasztalására, hogy a kereseti ellenkérelmében és a fellebbezésében foglalt hivatkozásai érdemben nem lennének teljeskörűen elbírálva.

[41] Érvélése alátámasztásaként Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 28. cikkével összefüggésben utalt az Alkotmánybíróság 3043/2021. (II. 19.) számú határozatára, amely szerint az eljáró bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az előtte lévő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírósági döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 24/2018. (XII. 28.) számú, a Kúria Pfv.21.285/2016/6. számú ítéletét megsemmisítő határozatára, amelyben az Alkotmánybíróságnak a panaszindítvány elbírálása során azt kellett értékelnie, hogy összhangban áll-e a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, ha a Kúria mint felülvizsgálati bíróság oly módon határoz a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséről, illetőleg az elsőfokú ítélet megváltoztatásáról, hogy ennek eredményeként az indítványozó oly módon lesz pervesztes, hogy az eshetőleges kérelmeinek valamely elemét érdemben nem vizsgálták meg. Az Alkotmánybíróság jogi álláspontja, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete tartalmának alaptörvényi korlátja, hogy amennyiben a Kúria a felülvizsgálati kérelem keretei között a jogerős ítéletet megváltoztatja és a felperes kereseti kérelmét elutasítja, ez a döntés nem eredményezheti azt, még látszólagos keresethalmazat esetén sem, hogy az eshetőleges kereseti kérelmek valamely elemét a bíróságok ne vizsgálják meg érdemben. Ellenkező esetben ugyanis sérül a peres félnek az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból közvetlenül következő joga, miszerint a bíróság az eljárásba vitt jogokat és köteleességeket érdemben elbírálja.

[42] Azzal is érvelt a panaszos, hogy a Kúria a támadott határozatában eltért az első, Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattól abban, hogy a felek eltérő megállapodása ellenére alkalmazta a jogegységi hatályú határozat mentesüléssel kapcsolatos elvi megállapítását, ahelyett, hogy a felek szerződésének szerzett volna érvényt.

[43] Kifejtette: a Kúria a jogegységi hatályú határozatban kifejezetten egyértelművé tette, hogy a biztosítók mentesülésével kapcsolatos megállapításai csak abban az esetben alkalmazandók, amennyiben a feleknek nincs ettől eltérő megállapodása. Ezzel szemben – a

felek eltérő ügyleti kikötésének megfelelően – a Kúriának csak azt lett volna szükséges vizsgálnia, hogy a targoncavezető a perbeli esetben a targonca kezelése során szakképzett személytől elvárható gondosságot tanúsított-e, amikor annak ellenére, hogy ismerte a sorok közötti manuális haladás egyértelmű tilalmát és annak indokát, a targoncát mégis manuális üzemmódra kapcsolta át és úgy vezette. Miután a Kúria a támadott határozatában egyértelműen megállapította, hogy a targoncavezető nem az ARSZF IX.5. pontjának megfelelő mérce szerint járt el, azaz az indukciós megvezetés biztonsági funkciójának a kiiktatása a szűk folyosón belül nem felel meg a szakképzett személytől elvárható (fokozott) gondosságnak, ezért a panaszos mentesülését már ez okból meg kellett volna állapítani és a Kúria nem vizsgálhatta volna a jogegységi hatályú határozatból következő azt a szempontot, hogy a targoncavezető tudatilag miként viszonyult a káresemény bekövetkezéséhez.

[44] A panaszos azt is sérelmezte, hogy a támadott határozat eltért a súlyos gondatlanság kapcsán kialakult kúriai gyakorlattól.

[45] E jogkérdésben való eltéréssel összefüggésben hivatkozott a Pfv.21.464/2013/12. számú határozatra, amelyben álláspontja szerint a Kúria a súlyos gondatlanság értékelésénél nem azt vizsgálta, hogy a károkozó tudatos gondatlansággal, cselekménye következményeinek előrelátása mellett okozta-e a kárt, hanem azt, hogy „a targoncavezető gondolhatta-e úgy, hogy manuális irányítással is tud haladni a sorok között anélkül, hogy kárt okozna”.

[46] Az eltérést abban is látta, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a súlyos gondatlanság értékelésénél – hivatkozása ellenére – sem tulajdonított jelentőséget a szabályszegés súlyának.

[47] Szintén a súlyos gondatlansággal összefüggő kúriai gyakorlattól való eltérés okán jelölte meg a panaszos a Pfv.20.572/2016/7. számú határozatot, mivel meglátása szerint a támadott határozat eltér a hivatkozott határozatban alkalmazott vétkességi formulától.

[48] E jogkérdés körében a panaszos végül hivatkozott a Pfv.21.994/2018/4. számú határozatra is, amelytől álláspontja szerint – a Pfv.21.464/2013/12. számú határozathoz hasonlóan – az alkalmazott vétkességi formula tekintetében tért el a támadott határozat meghozatala során a Kúria. Az ügyszakossággal összefüggésben – utalva a Jogegységi Panasz Tanács gyakorlatára (Jpe.II.60.027/2021/8., Jpe.I.60.003/2023/16.) – kifejtette: nem annak van relevanciája, hogy a perbeli biztosítási szerződés élet- vagy vagyonbiztosítás, hanem annak, hogy a biztosító mentesülése szempontjából releváns jogkérdés ugyanúgy merüljön fel, nevezetesen, hogy súlyosan gondatlan magatartásnak minősül-e a biztosítási esemény szempontjából releváns szabályszegő magatartás. A határozatok közötti eltérésként kiemelte: a Kúria a hivatkozott határozatában éppen amiatt állapította meg a biztosított magatartásának vétkességét, mert a biztosított tudata szerint bizonytalan volt, hogy a biztosítási esemény bekövetkezik-e, relevanciát tulajdonított annak, hogy „az adott helyzetben általa felvállalt kockázat” olyan súlyos volt, hogy az önmagában megalapozza a súlyos gondatlanságot. A Pfv.21.994/2018/4. számú ítélet vétkességi formulája szerint tehát akkor állapítható meg a súlyos gondatlanság, ha a szabályszegéssel felvállalt kockázat kirívóan nagyfokú és a biztosított nem lehetett biztos abban, hogy elkerülhető a biztosítási esemény bekövetkezése.

[49] A felperes mint ellenérdeklő fél nyilatkozatában – annak tartalma szerint – a jogegységi panasz elutasítását kérte.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[50] A jogegységi panasz nem alapos.

[51] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a jogegységi panaszt a Bszi. 41/C. § (5) bekezdése alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy az a befogadhatóság körében megfelel a törvényi feltételeknek.

[52] A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján jogegységi panasznak van helye a Kúriának az eljárási törvény alapján további felülvizsgálati kérelemmel nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta. E § (2) bekezdése alapján jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[53] A Kúria előjáróban utal arra, hogy a jogegység követelményét az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, kimondva, hogy „[a] Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.” A Kúria e feladatát az ítélkezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezés elvi tartalmát (ún. *ratio decidendi*) az azonos ügyekben követi (Jpe.II.60.027/2021/8., Jpe.I.60.003/2022/9., Jpe.I.60.009/2022/10., Jpe.II.60.054/2022/14., Jpe.I.60.003/2023/16., Jpe.II.60.060/2023/7.).

[54] A jogegységi panasz eljárás egy rendkívüli, a jogerő utáni, a jogegységet célzó, a Bszi. külön szabályozásán alapuló *sui generis* eljárás, amely nem a per folytatása, hanem a jogrendszer belső koherenciájának a megteremtését szolgálja (Jpe.I.60.005/2021/5.). A jogegységi panasz eljárásban ezért a Kúria nem bírálja felül a jogerős határozatot, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panasz beadványban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, akkor az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A jogegységi panasz eljárás során a Kúria tehát a fél által megjelölt keretben, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát (Jpe.II.60.040/2022/7., Jpe.I.60.041/2022/12., Jpe.II.60.040/2023/8.). A jogegységi panasz eljárás előzőekben említett kereteit kijelölik egyfelől azok a közzétett kúriai határozatok, amelyekről való eltérésre a panasz előterjesztője a jogegységi panaszában hivatkozott, másrésről az a jogkérdés, amelyben a panaszos eltérést állít (Jpe.II.60.060/2023/7.).

[55] A panaszos a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapítva kérte a támadott határozatnak a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező, és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a vagyombiztosításra alapított kereset vonatkozásában helybenhagyó rendelkezésének hatályon kívül helyezését, és a Kúria felülvizsgálati tanácsának új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A jogegységi panaszban a Kúria hét olyan közzétett határozatát jelölte meg, amelytől álláspontja szerint a támadott határozat jogkérdésben indokolatlanul eltért: Pfv.21.400/2019/7., Gfv.30.176/2022/4., Pfv.20.500/2020/19., Jpe.I.60.009/2022/10., Pfv.21.464/2013/12., Pfv.20.572/2016/7. és Pfv.21.994/2018/4.

[56] A panaszos három szempontból állította a támadott határozattól történő eltérést: a Kúria hatályon kívül helyezési gyakorlatával kapcsolatos eljárásjogi jogkérdésben, továbbá két anyagi jogi jogkérdésben (a Kúria a támadott határozat meghozatala során nem vette figyelembe, hogy a peres felek eltértek a Ptk. diszpozitív mentesülési rendelkezéseitől, illetve nem volt tekintettel a súlyos gondatlanság kapcsán kialakult felsőbírósági gyakorlatra). Erre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács ebben a sorrendben vizsgálta a panaszos által előadottakat.

I.

[57] Elsőként arra hivatkozott a panaszos, hogy a Kúria a támadott határozatában eltért a Pfv.21.400/2019/7., Gfv.30.176/2022/4. és Pfv.20.500/2020/19. számú végzéseiben foglalt hatályon kívül helyezéssel kapcsolatos gyakorlatától. A panaszos előadta: a vizsgálandó

jogkérdés az, hogy a régi Pp. 275. § (4) bekezdésének alkalmazása során, amennyiben a Kúria eltérő jogi álláspontja miatt egyes fellebbezési hivatkozásai elbírálatlanul maradnak, indokolt-e a hatályon kívül helyezés (a megváltoztatás helyett) a fellebbezésének teljes körű elbírálása érdekében.

[58] A panaszos a támadott határozat és a Pfv.21.400/2019/7. számú határozat közötti ügyszakosságot abban látta, hogy a) az első fokon peresztes alperes sikeresen fellebbezett; b) a másodfokú bíróság azonban nem merítette ki valamennyi fellebbezési kérelmet, ugyanis a másodfokú bíróság álláspontja szerint, az eshetőlegesen előterjesztett anyagi jogi kifogások közül nem volt szükséges valamennyit elbírálni, mert az egyik anyagi jogi kifogás önmagában megalapozta az alperesre kedvező, keresetet elutasító ítélet meghozatalát; majd c) a másodfokon peresztes felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúriának a másodfokú bíróságától eltérő a jogi álláspontja a másodfokon vizsgált alperesi anyagi jogi kifogás megalapozottságát illetően. A két határozat közötti eltérést abban jelölte meg, hogy míg a támadott határozat egyáltalán nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a panaszos hivatkozott érvei továbbra is elbírálatlanul maradtak másodfokon, addig a Pfv.21.400/2019/7. számú határozatban a Kúria ahhoz képest döntött a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezés és a megváltoztatás között, hogy megvizsgálta: az alperes fellebbezése a Kúria eltérő jogi álláspontja alapján teljeskörűen elbírálásra került-e, és a hatályon kívül helyezés mellett döntött az alperes kifogásainak elbírálása érdekében.

[59] A másodikként hivatkozott Gfv.30.176/2022/4. számú határozattal összefüggésben a panaszos az ügyszakosság és a jogkérdésben való eltérés tekintetében ugyanazokat adta elő, mint a Pfv.21.400/2019/7. számú határozattal kapcsolatban, azzal a különbséggel, hogy e határozatban a Kúria nem a régi Pp. 275. § (4) bekezdése, hanem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 424. § (3) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül a jogerős ítéletet. Erre tekintettel megjegyezte: a régi Pp. 275. § (4) és a Pp. 424. § (3) bekezdései tartalmilag megegyeznek, érdemi változás nincs a felülvizsgálati eljárásban a hatályon kívül helyezés szabályozásában. Rámutatott: a Kúria a Jpe.I.60.003/2023/16. számú jogegységi hatályú határozat [81] bekezdésében kifejtette, hogy az ügyszakosság megállapításához nem követelmény az alkalmazandó jogi norma egyezősége, ha a korábbi és a hatályos jogszabály tartalmilag ugyanazt a rendelkezést foglalja magában.

[60] A harmadikként megjelölt Pfv.20.500/2020/19. számú és a támadott határozat közötti ügyszakosság fennállását a panaszos a következők alapján tartja megállapíthatónak: a) az első- és másodfokon peresztes felperes felülvizsgálati kérelme abból a szempontból sikeres volt, hogy a Kúria – eltérően az első- és másodfokú bíróság jogi álláspontjától – megállapította a késedelmi kötbér igény és így az erre alapított beszámítási kifogás alaptalanságát; b) az első- és másodfokú bíróság azonban korábban nem merítette ki az alperes ellenkérelmét, ugyanis az eshetőlegesen előterjesztett anyagi jogi kifogások (további beszámítási kifogások) közül nem volt szükséges valamennyi anyagi jogi kifogást elbírálni, mert az egyik anyagi jogi kifogás megalapozottsága önmagában megalapozta az elutasító ítélet meghozatalát; majd c) a felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúriának az első- és másodfokú bíróságától eltérő a jogi álláspontja a kereset elutasításához vezető anyagi jogi (beszámítási) kifogás megalapozottságát illetően. A jogkérdésben való eltérés tekintetében – az előzőekben hivatkozott két határozathoz hasonlóan – azt adta elő, hogy a Kúria ahhoz képest döntött a régi Pp. 275. § (4) bekezdésével azonos tartalmú Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezés és a megváltoztatás között, hogy megvizsgálta, hogy az alperes ellenkérelmét (beszámítási kifogásait) a Kúria eltérő jogi álláspontja alapján teljeskörűen elbírált-e.

[61] A Jogegységi Panasz Tanács már számos határozatában (Jpe.I.60.011/2021/3., Jpe.I.60.001/2022/3., Jpe.II.60.002/2022/3., Jpe.I.60.013/2023/3.) nyilvánvalóvá tette, hogy ebben a körben nem elégséges csupán megjelölni az összevetni kért határozatokat, miképpen az eltérésre való pusztá hivatkozás sem nyitja meg az utat a panasz érdemi elbírálására. A jogegységi panasz előterjesztőjének ki kell munkálnia: a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó, mely jogértelmezést, jogi érvelése mely pontjában nem tartotta be. Ebből következően fel kell tární az ügyek összehasonlítható tényállását, a felmerült jogkérdést, az alkalmazandó jogot; egy konkrét jogszabály, konkrét határozatban való értelmezését kell összevetni egy hasonló helyzetben történt másik értelmezéssel, amint azt a Jogegységi Panasz Tanács a többi között a Jpe.II.60.002/2022/3. számú határozatában kifejtette (Jpe.II.60.060/2023/7.).

[62] A Kúria gyakorlata következetes a tekintetben, hogy az ügyazonosság bemutatása a panaszos feladata: a jogegységi panaszt előterjesztő féltől elvárható, épp a jogintézmény sajátos jellege és a kötelező jogi képviselet okán, hogy a támadott döntés és a közzétett kúriai döntés közötti ügyazonosságot bemutassa, annak fennállását részletesen indokolja, a jogkérdésben való eltérést pontosan megjelölje, és panaszában állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá mutassa be, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi megállapítás került rögzítésre, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács, és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést (Jpe.II.60.019/2021/18., Jpe.II.60.040/2023/8.).

[63] A jogegységi panasz eljárásban eljárási kérdésekben is lehet jogegységi panasszal élni. (Jpe.I.60.011/2021/3.) Nyilvánvalóan eltérően kell vizsgálni az ügyazonosság fennállásának feltételeit eljárásjogi kérdések esetén, figyelemmel arra, hogy előfordulhat, hogy ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálendő ügyekben kell azonosan alkalmazni. E körben tehát annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítható ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdés azonos vagy eltérő módon került megválaszolásra (Jpe.II.60.027/2021/8., Jpe.I.60.009/2022/10., Jpe.II.60.040/2023/8.).

[64] Mindezek alapján a Jogegységi Panasz Tanácsnak elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy a támadott határozat és a panaszos által hivatkozott határozatok az általa megjelölt jogkérdés tekintetében megfelelnek-e az ügyazonosság fentiekben ismertetett kritériumainak.

[65] A régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint, ha a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartja. A régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján, ha a határozat – a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével – jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

[66] Az Alkotmánybíróság a 3063/2017. (III. 31.) AB határozat [46] bekezdésében kifejtette: „a felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, melynek célja a jogerős döntés anyagi jogi és eljárásjogi jogszerűségének vizsgálata. Ha a Kúria olyan jogszabálysértést állapít meg, amely kihatott az ügy érdemére, hatályon kívül helyezi a jogerős ítéletet (és ha szükséges, az elsőfokú ítéletet is), vagy ha ennek feltételei fennállnak, az ítéletet (ítéleteket) megváltoztatja. A felülvizsgálati eljárásban a megváltoztató döntés meghozatalának lehetősége alapvetően a perek észszerű időben való befejezése érdekében biztosított, azzal a

Kúria akkor élhet, ha a jogszabálysértő döntés helyett új döntés meghozatalához rendelkezésre áll valamennyi szükséges tény, adat [Pp. 275. § (4) bekezdés].”

[67] Erre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozza a régi Pp. 275. § (4) bekezdésének – a panaszos által figyelmen kívül hagyott – lényeges elemét, miszerint ha a jogerős határozat jogszabálysértő, a Kúria által hozott határozat típusa attól függ, hogy a döntéshez szükséges tények megállapíthatók-e: amennyiben igen, akkor a Kúria a jogerős ítélet, illetve az elsőfokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, ha e feltétel nem áll fenn, akkor az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja. Az új határozat hozatala elmaradásának oka általában az, hogy a Kúria nincs abban a helyzetben, hogy új határozatot hozhasson például azért, mert a jogerős határozatban elbírált tényállás anyagi jogi átminősítése válik szükségessé, vagy az új határozat meghozatalához további bizonyítás felvétele szükséges. A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint a panaszos által eltérőként megjelölt ügyekben a közös elem éppen az volt, hogy a Kúria megítélése szerint az új határozat hozatalának feltételei nem álltak fenn, ezért döntött az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása mellett. Ehhez képest viszont a jelen ügyben a Kúria azért hozott új határozatot, mert a döntéshez szükséges tényeket megállapíthatónak találta.

[68] A panaszos ugyan mindhárom ügygel kapcsolatban kifejtette, hogy miért tartotta összehasonlíthatónak a támadott határozattal {[58]-[60] bekezdések}, azonban az általa azonosított közös elemeket a Jogegységi Panasz Tanács nem találta elegendőek, mert az ügyek összevetése során azt kellett volna bemutatni, hogy azok a panaszos által megjelölt jogkérdés szempontjából is összehasonlíthatóak.

[69] Az első eltérőként megjelölt, Pfv.21.400/2019/7. számú határozat [22] bekezdésében a Kúria utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 210. § (1) bekezdésére, miszerint „akkor támadható meg alappal a szerződés, ha a szerződést kötő fél a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, és a tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette. A másodfokú bíróság ehhez képest a perbeli biztosítási szerződés érvénytelenségét már arra tekintettel is megállapíthatónak látta, hogy az alperes a szerződés tárgyát képező építmény jellegét és működtetését illetően lényeges körülmények tekintetében tévedésben volt. Azt, hogy a tévedését a felperes okozta-e vagy felismerhette-e, kellőképpen nem értékelte.” Végül kifejtette: a Kúria nem látta megállapíthatónak, hogy az alperes tévedését a felperes okozta vagy felismerhette. A keresetet elutasító jogerős ítélet releváns indoka a felperes által teljesíteni kért biztosítási szerződés érvénytelenné válása volt. A megtámadás együttes feltételei azonban a perbeli esetben nem álltak fenn, ezért a biztosítási szerződés nem érvénytelen. A másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem bírálta el teljeskörűen az alperes fellebbezését. A perbeli szerződés érvénytelensége tekintetében a Kúria az előbbieket szerint nem értett egyet a másodfokú bíróság jogi álláspontjával, ezért a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot az alperes fellebbezésének elbírálása végett új eljárásra és új határozat hozatalára utasította {Pfv.21.400/2019/7., Indokolás [25]-[26]}. Abból, hogy a Kúria nem látta megállapíthatónak azt, hogy az alperes tévedését a felperes okozta vagy felismerhette, valamint a keresetet elutasító ítélet releváns indoka a szerződés érvénytelenné válása volt, az következik, hogy az új határozat meghozatalához szükséges adatok és tények nem álltak fenn, ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása mellett döntött.

[70] A Gfv.30.176/2022. számú ügyben szintén nem volt megállapítható a szerződéses kikötés tisztességtelensége és ebből következően a perbeli kölcsönszerződés érvénytelensége. A Kúria kifejtette: az érvénytelenségi kifogáson túl az alperesek további érve volt a

felmondás jogszerűtlensége, amelyet az elsőfokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezésükben is fenntartottak. A jogerős ítélet – indokolásából kitűnően – eltérő, azonban téves álláspontjából következően ebben a részében nem merítette ki az alperesek fellebbezését. Előírta, hogy a megismételt másodfokú eljárásban a törvényszéknek a fizetési késedelemre alapított felmondás jogszerűségének megítélésére kiterjedően kell elbírálnia az alperesek fellebbezését. A Kúria mindezekre tekintettel – a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján – helyezte hatályon kívül a jogerős ítéletet, és az ügyben eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította {Gfv.30.176/2022/4-II., Indokolás [25]-[28]}.

[71] A Kúria a Pfv.20.500/2020/19. számú határozatában megállapította, hogy a beszámítási kifogás a késedelmi kötbér tekintetében nem volt alapos, ebből következően érdemi elbírálást igényeltek az alperes más jogcímenen beszámítani kért többletköltségei. Az ügyben az első- és másodfokon eljáró bíróságok mindettől eltérő jogi álláspontjuk miatt tekintettek el, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletre kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az ügyben eljáró elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította azzal, hogy a megismételt eljárásban a bíróságnak a beszámítási kifogás még el nem bírált tételei érdemi vizsgálatával és a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatásával kell döntenie a felperesek keresetének megalapozottságáról {Pfv.20.500/2020/19., Indokolás [49]-[51]}.

[72] A fentiekből következően a Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint a panaszos által hivatkozott három határozat és a támadott határozat között jelentős különbség egyrészt az, hogy a Kúria nem ítéletet, hanem rész-közbenső ítéletet hozott, amely *per definitionem* magában hordozza az ítélet teljessége elvének áttörését a régi Pp. 213. § (2) és (3) bekezdése értelmében. Másrészt igen lényeges eltérést jelent a perbeli ügyben az alperesi beavatkozóként résztvevő társbiztosított szerepe, hiszen az ő kötelezettsége volt a károk bekövetkezésével fenyegető helyzetek és károk előre látása, valamint a veszély elhárításához szükséges intézkedések megtétele. Figyelemmel arra, hogy a Kúria a támadott határozat [58] bekezdésében megállapította: a felperes vonatkozásában az általa érvényesített károk hirtelen, balesetszerűen – véletlen, váratlan, előre nem látható, külső okból – következtek be, amelyet a felperes nem láthatott előre, és a biztosítási esemény bekövetkezett, a panaszos által elbírálatlannak állított, a társbiztosított tevékenységével kapcsolatos álláspontja a felperes tekintetében nem releváns. Ebből következően a támadott határozatban – a referenciahatározatokkal ellentétben – a Kúria nem azonosított olyan elbírálatlan kérelmet, amely az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra utasítását igényelte volna, ezért a Kúria a rendelkezésre álló bizonyítékokat felhasználva, az azokból megállapítható tények alapján hozott új döntést.

[73] A panaszos érvelése alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság 24/2018. (XII. 28.) AB határozatára, kiemelve annak [22] bekezdésében foglaltakat, miszerint: „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, és különösen a bírósághoz fordulás jogából mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogosítványából ugyanakkor az következik, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete tartalmának alaptörvényi korlátja, hogy amennyiben a Kúria a felülvizsgálati kérelem keretei között a jogerős ítéletet megváltoztatja és a felperes kereseti kérelmét elutasítja, ez a döntés nem eredményezheti azt még látszólagos keresethalmazat esetén sem, hogy az eshetőleges kereseti kérelmek valamely elemét egyetlen bírói fórum sem vizsgálja meg érdemben. Ellenkező esetben ugyanis sérül a felperes azon, az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból közvetlenül következő joga, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogokat és köteleességeket érdemben elbírálja.”

[74] A Jogegységi Panasz Tanács már több döntésében {pl. Jpe.I.60.005/2021/5., Indokolás [29], Jpe.II.60.030/2022/8., Indokolás [40], Jpe.I.60.055/2022/10., Indokolás [29]}

elvi éllel fejtette ki, hogy a jogegységi panasz jogintézménye nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál. Erre az eljárási törvények által szabályozott rendes és rendkívüli jogorvoslatok többirányú lehetőséget biztosítanak. A jogegységi panasz eljárás, mint ahogy a nevéből is tükröződik, a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza, nem pedig újabb jogorvoslati fórumot nyit a panaszosnak a megelőző eljárások során szükségszerűen már érvényesített jog- és érdeksérelme orvoslására {Jpe.I.60.001/2021/2., Indokolás [13]}. Ugyancsak e körben mutatott rá a Jogegységi Panasz Tanács arra is, hogy a jogegységi panasz eljárás a Bszi.-n alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, *sui generis* eljárás. Más megfogalmazásban: a jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz. Jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása. Nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését. Nem működhet továbbá kvázi „szuper-felülvizsgálatként” sem {Jpe.I.60.011/2021/3., Indokolás [20]}.

[75] Mindezekre figyelemmel a jogegységi panasz eljárásban nem volt vizsgálható az, hogy a Kúria a támadott határozatban megfelelően alkalmazta-e a régi Pp. 275. § (4) bekezdését. A teljesség kedvéért azonban a panaszos által hivatkozott 24/2018. (XII. 28.) AB határozatra tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács utal az alábbiakra.

[76] A fenti, az Alkotmánybíróság által vizsgált ügy kiindulópontja nem az alperes ellenkérelmében vagy fellebbezési kérelmében, hanem a felperes kereseti kérelmében foglaltak. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a határozat [19]-[23] bekezdéseiben a következőket tartalmazza: a kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről. Az Alkotmánybíróság rámutatott: a Pp. 3. § (2) bekezdéséből és a Pp. 213. § (1) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt ad, a másodlagos kereseti kérelemről semmilyen formában nem kell határoznia. Az alkotmányjogi panasszal támadott ügyben a Kúria a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése mellett nem az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyása mellett döntött, hanem az elsőfokú közbenső ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította, amellyel a teljes kereset alaptalanságát állapította meg. Ebből következett az, hogy a felperes eshetőleges kérelmének valamely elemét egyetlen bírói fórum sem vizsgálta. Ehhez képest a jelen ügyben a panaszos ellenkérelmében foglaltakat a Kúria támadott határozatával helybenhagyott közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság teljeskörűen elbírált. A másodfokú bíróság viszont a panaszos elsődleges fellebbezési kérelmét találta alaposnak, így a további érveit nem vizsgálta. Erre tekintettel a – támadott határozat [59] bekezdésében is hangsúlyozott felülvizsgálati korlát miatt – a felülvizsgálat nem terjedt ki a kizárással kapcsolatos döntésre.

[77] A fentiekből tehát az következik, hogy a támadott határozat és a panaszos által e jogkérdésben megjelölt három határozat között ügyszabotosság nem áll fenn, így értelemszerűen nem állapítható meg a támadott határozat eltérése, és emiatt nem vizsgálható az eltérés indokoltsága sem. Erre figyelemmel a panaszos e körben előadott hivatkozásait a Jogegységi Panasz Tanács nem vizsgálhatta.

II.

[78] Azzal is érvelt a panaszos: a támadott határozat eltért az első, Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattól abban, hogy Kúria a felek eltérő megállapodása ellenére alkalmazta a jogegységi hatályú határozat mentesüléssel kapcsolatos elvi megállapítását ahelyett, hogy a felek szerződésének szerzett volna érvényt. Álláspontja szerint, mivel a Kúria a támadott határozat [82] bekezdésében egyértelműen megállapította, hogy a tárgyoncavezető nem az ARSZF IX.5. pontjának megfelelő mérce szerint járt el, azaz az indukciós megvezetés biztonsági funkciójának a kiiktatása a szűk folyosón belül nem felel

meg a szakképzett személytől elvárható (fokozott) gondosságnak, ezért a panaszos mentesülését a Kúriának már ez okból meg kellett volna állapítania és nem vizsgálhatta volna a jogegységi hatályú határozatból egyébként (eltérő megállapodás hiányában) következő azt a szempontot, hogy a targoncavezető tudatilag miként viszonyult a káresemény bekövetkezéséhez.

[79] A Jogegységi Panasz Tanács mindenekelőtt leszögezi: a panaszos által eltérőként megjelölt Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozat és a támadott határozat közötti ügyszázonosság egyértelmű, tekintettel arra, hogy a jogegységi hatályú határozatot a jelen eljárást megelőző eljárásban hozta. Erre figyelemmel azt kell vizsgálni, hogy a panasszal támadott határozat jogkérdésben eltért-e a hivatkozott jogegységi hatályú határozattól mint referenciahatározattól.

[80] A Jogegységi Panasz Tanács nem bírálhatja el újra a referenciahatározat alapjául szolgáló ügyet a támadott határozat jogértelmezése alapján, sem fordítva, a támadott határozat alapjául szolgáló ügyet a referenciahatározat jogértelmezése alapján. Azt azonban – hacsak nem magától értetődő, azonnal felismerhető a szövegszerű eltérés – nem kerülheti el, hogy az érintett tényállások lényegi elemeit felhasználva megvizsgálja, hogy milyen eredményre vezetnek a panaszos által eltérőként bemutatott jogértelmezések. {Jpe.II.60.036/2024/23., Indokolás [57]}

[81] Fontosnak tartja kiemelni a Jogegységi Panasz Tanács, hogy a panaszos által hivatkozott ARSZF IX.5. pontja a kármegelőzési kötelezettséghez kapcsolódóan rögzíti, hogy a súlyos gondatlanság megítélése körében a szakképzett személytől elvárható magatartás a mérvadó. Ebből – a panaszos állításával ellentétben – egyáltalán nem következik az, hogy a kár mint eredmény tekintetében ne kellene vizsgálni a targoncavezető tudatállapotát.

[82] Az eltérőként megjelölt Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozatban a Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította, hogy a felek eltérő megállapodásának hiányában a biztosító helytállási kötelezettség alóli mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy alkalmas legyen a mentesülés mint jogkövetkezmény kiváltására. Az indokolás [54]-[56] bekezdéseiben kifejtette: a konkrét esetben a vizsgálat tárgyát képezte, hogy a társbiztosított alkalmazottja mint targoncavezető a munkavégzésére irányadó foglalkozási szabályokat megszegte, amely közrejátszott a káresemény bekövetkezésében. Ez a szabályszegés azonban a kárkötelelem jogellenességi feltételeihez kapcsolódik, és a jogerős ítéletben kifejtett indokokkal ellentétben nem jelentheti egyszersmind azt is, hogy a károkozó szubjektíve tisztában volt magatartása következményével, számolnia kellett a kár bekövetkezésével. E jogértelmezés elfogadása – a Ptk. rendelkezései ellenében – gyakorlatilag azt jelentené, hogy a súlyos szabályszegés mint a kárkötelelem jogellenességi eleme automatikusan azt eredményezi, hogy a károkozó a kárt szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta, következésképpen ilyen esetben szükségtelen a károkozó tudattartalmának vizsgálata. A fentiekkel szemben az alperes helytállási kötelezettség alóli mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes (foglalkozási, közlekedési) szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy alkalmas legyen a jogkövetkezmény kiváltására. A konkrét esetben önmagában a foglalkozási szabályszegés ilyen következtetés levonására nem adhat alapot. Az alperesnek olyan további tényeket kellett volna bizonyítania, amelyek a társbiztosított alkalmazottja magatartásának közvetlenül az eredmény (azaz a kár) előidézése tekintetében súlyosan gondatlan minősítését megalapozzák (Pfv.21.402/2019/8.).

[83] A szintén megelőző eljárásban hozott második, Jpe.I.60.003/2023/16. számú jogegységi hatályú határozatban a Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította, hogy a biztosító mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia akkor is, ha a károsult kármegelőzési kötelezettségét mulasztja el.

[84] A Kúria a támadott határozat [79] bekezdésében kifejtette, hogy a Kúria ítélkező tanácsára mindkét jogegységi hatályú határozat kötelező, és a Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint az abban foglaltaknak megfelelően értékelte a tárgoncavezető magatartását a [81]-[84] bekezdésekben. Mindezek alapján a Jogegységi Panasz Tanács megállapította, hogy a támadott határozat nem tér el jogkérdésben a referenciahatározattól.

III.

[85] Végül a panaszos azt sérelmezte, hogy a támadott határozat eltért a súlyos gondatlanság kapcsán kialakult kúriai gyakorlattól.

[86] E körben három határozatot jelölt meg: Pfv.21.464/2013/12., Pfv.20.572/2016/7. és Pfv.21.994/2018/4. A jogegységi panaszban részletesen előadta, hogy a támadott határozat és a referenciahatározatok között miért áll fenn ügyszomszomszág és miben látja a határozatok közötti eltérést {ld. [64]-[71] bekezdések}.

[87] Ahogyan arra Jogegységi Panasz Tanács már a fentiekben is többször utalt: a megelőző eljárásokban hozott jogegységi hatályú határozatokban a Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezést állapított meg. A jogegységi hatályú határozatok tartalmazzák a Kúria minden bíróságra kötelező álláspontját a súlyos gondatlanság megítélése tárgyában is. Tekintettel arra, hogy a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz alapjául szolgáló jogkérdésben már döntött, határozatai pedig jelen ügyben is irányadóak, szükségtelen volt az azon határozatokkal való összevetés, amelyeket a Kúria a Jpe.I.60.009/2022/10. és Jpe.I.60.003/2023/16. számú jogegységi hatályú határozatokat megelőzően hozott.

[88] Mindezekre tekintettel nem állapítható meg, hogy a Kúria a panaszos által hivatkozott döntésekben kifejtett jogértelmezéstől jogkérdésben eltért volna, ezért a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panaszt mint alaptalant a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján elutasította.

Elvi tartalom

[89] A jogegységi panasz érdemi elbírálásra abban az esetben alkalmas, ha a panaszos a támadott és az eltérőként megjelölt határozat(ok) közötti ügyszomszomszágot bemutatja, annak fennállását részletesen indokolja. Az ügyszomszomszág megállapításához azonban nem feltétlenül elegendő, ha az összehasonlított határozatoknak akár anyagi jogi, akár eljárásjogi szempontból vannak közös elemei, mert a panaszosnak az ügyek összevetése során azt kell bemutatnia, hogy azok az általa megjelölt jogkérdés szempontjából összehasonlíthatóak.

[90] Nem állapítható meg, hogy a támadott határozat jogkérdésben eltér a referenciahatározattól, amennyiben a Kúria maradéktalanul követte az adott jogkérdésben irányadó jogegységi hatályú határozatban meghatározott kötelező jogértelmezést.

[91] Amennyiben a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz alapjául szolgáló jogkérdésben korábban már döntött, és a határozata az adott ügyben is irányadó, szükségtelen azoknak a közzétett kúriai határozatoknak a vizsgálata, amelyeket a Kúria e jogegységi hatályú határozatot megelőzően hozott.

Záró rész

[92] A jogegységi panasz elbírálásával összefüggésben költség a panaszos részéről a jogegységi panasz eljárás megfizetett illetékének összegében merült fel, amelyet a panasz alaptalansága folytán viselnie kell a Bszi. 41/C. § (2) bekezdésére és 41/D. § (4) bekezdésére figyelemmel.

[93] A Jogegységi Panasz Tanács a panaszost a Bszi. 41/C. § (2) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján – a jogegységi panasz alaptalansága miatt – a 844.736.471 forint pertárgyértékre tekintettel a felperes jogi képviselőjével felmerült 6.761.080 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte.

[94] A Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panaszt a Bszi. 41/C. § (8) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[95] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2025. november 3.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Remes Gábor s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró